

CERKVENI GLASNIK

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. - Posamezna številka 1— Din.

Najmočnejša je resnica.

Ko je v stari zavezi živel svetopisemski Zorobabel, sin Salatijelev iz hiše Davidove, je gospodoval mogočni Perziji kralj Darij. S slavo in mnogimi znamenitimi dogodki je združeno ime tega kralja. Bral sem iz njegovega življenja tudi dogodek, ki je morda primeren, da ga tudi tu naznačim:

Svoje oblastnike, ki so zastopali kralja v številnih provincah, je sklicai nekoč Darij okoli sebe in prirejal je večdnevna posvetovanja, ki so bila združena tudi z mnogimi zabavami in pojedinami. Teža prireditelj je nekega dne kralja utrudila in šel je k počitku. Pred njegovo spalnico so izbrani, plemeniti mladeniči stražili svojega visokega gospoda. In eden teh stražarjev je predlagal: „Predložimo kralju izreke o moči. Videli bomo, kdo prejme za svojo modrost pohvalo in priznanje.“ Predlog je bil sprejet in napisal je vsak svoj izrek o moči na list. Dariju so bili vsi domisleki mladeničev všeč in sklical je okoli sebe svoje oblastnike, učenjake in prijatelje, da razsodijo, kateri mladenič je naznačil s svojo izjavo največjo moč na svetu.

Prva izjava se je glasila: Močno je vino. — Kaj-ne, ta izjava je bila vzeta iz življenja in iz skušnje. Že oče Noe je moči vina podlegel, ko ni poznal njegove moči. In od tiste dobe do danes je vino prevarilo že premnoge. Vino zmeša enako glave visokih gospodov, kot preprostih ljudi. Zaziblje nas v pozabljenje skrbi in dolžnosti, vlije nam v srce hipno navdušenje in korajžo, a tudi bojazen in strahopetnost. Vino priliva čutnemu prijateljstvu in kipi tudi v izbruhih sovraštva. Ima v resnici svojo moč.

Druga izjava je hotela napraviti poklon pač tudi Dariju samemu in je bila: Močnejši so kralji v svoji oblasti. — Četudi bi morda kdo mislil, da je hotel ta mladenič s svojo izjavo uganjati hinavščino svojemu gospodu, vendar je izrazil resnico, ki jo podčrtava sv. evangelij. Oblast je od Boga in upoštevati jo moramo. Enako kot moramo dati Bogu, kar je božjega, moramo tudi

svetnim vladarjem dajati, kar ukazujejo njihove premišljene postave. Torej tudi ta izjava je bila modra. Moč je označila, katero je treba na vsak način upoštevati.

Pa se je dvignil tretji mladenič s svojo izjavo: Še močnejši so ženske. — Res, vsi ljudje, ki trto sadijo in vino pripravljajo, vsi kralji in oblastniki so rojeni iz ženske, brez katere ni razmnoževanja človeškega rodu. Moč ženske je čudovita. O tem nam pričajo družine, kjer junaške žene vodijo modro može in otroke, o tem nam pričajo možje, ki so morda bili kdaj v življenju tudi nerodni, pa jih zakonska žena z močno roko in ljubeznijo zna držati na pravi poti. O moči ženske nam slikajo tudi nesrečni razuzdanci, ki pozabijo na svojo telesno moč in močatost, pa podležijo svoji strasti in ženski zapeljivosti. Brez dvoma, moč ženske je velika in pogosto prihaja v življenju do veljave.

Tri izjave o moči so bile že predložene zboru oblastnikov in modrijanov. Vsaka je imela nekaj zase in ena je bila krepkejša od druge. Pa predložena je bila še četrta: Močnejša kot vino, močnejša kot kralji, močnejša kot ženske je — resnica. Za trenutek je pomislil ves zbor in enoglasno je bilo izvršeno glasovanje in priznanje s pritrditvijo: Da, najmočnejša je resnica... Kaj-ne tudi mi vsi pritrdimo temu, da je najmočnejša resnica. Saj je resnica hčerka božja. In najčistejša resnica je Bog sam. To resnico je prišel oznanjat na svet tudi Kristus-Bog, ki o sebi lahko reče: Jaz sem pot, resnica in življenje. In ko je Kristus svet v vidni podobi zapustil, nam je poslal Svetega Duha, ki ga sam imenuje „duha resnice“. Ta božji duh resnice daje zemljanom moči tudi tedaj, ko jih grešni svet mečlje iz shodnic in jih na različne načine muči.

Resnica je močnejša kot smrt. To nam je sam Kristus pokazal, ki je za resnico svojega vzvišenega nauka šel v kruto smrt, pa je ravno s smrtjo njegov nauk zažarel v novi moči in slavi. To nam pričajo nešteti svetniki, ki so za resnice sv. vere šli v najgrozovitejšo smrt mučencev. Spomnimo se

slavnih mučencev naše sv. vere. Za resnico Kristovo so trpeli in s to resnico so častno, četudi mučeniško, zmagovali. Saj ste že slišali o sv. Perpetui. Njen postarni oče je prišel k njej v ječo, da bi jo pregovoril za odpad od Krista. Pa mu je junaška in verna hči zastavila vprašanje: „Oče, kaj je tu na tleh?“ Pogledal je oče in odgovoril: „Vrč.“ „Ali morem jaz to stvar drugače imenovati,“ je dejala hčerka. „Ne,“ je moral odgovoriti oče. „Enako se jaz ne morem drugače imenovati, kot kristjana!“, je dejala Perpetua. In umrla je mučeniške smrti. Močnejša je bila resnica kot pa ljubezen do lastnega očeta in do nedolžnega otroka, ki ga je mučenica še nosila na svojih prsih. — Slišali ste morda že kdaj ime svetega škofa-mučenca Antimusa. Proti večeru so prišli nekoč k njemu odposlanci oblastnikov in so spraševali, če mu je morda znano, kje biva škof Antimus, katerega morajo prijeti zaradi njegove vere. Mirno jih je sprejel, gostoljubno prenočil in pogostil z obljubo, da jim drugo jutro iskanega izroči. Odposlanci so uživali vso njegovo gostoljubnost in drugo jutro jim je sveti škof dejal: „Jaz sem tisti, ki ga iščete!“ Ustrašili so se odposlanci, da bi svojega prijaznega gostitelja morali prijeti in ponudili so sami, da hočejo v Rimu poročati o neuspehu svojega iskanja. A Antimus jim je dejal, da raje za resnico umrje, kakor pa da bi po neresnici rešil svoje življenje. — In spomnimo se na slavnega angleškega kanclerja Tomaža Mora. Veliko je storil za svojega kralja in domovino, a tega ni mogel priznati, da je kralj tudi poglavar cerkve, preveč je bil vdan pravi resnici svete vere. V težko ječo je prišel. Obiskali sta ga tu njegova žena in najdražja hčerka, pa niti solze, niti slikanje lepega bodočega družinskega življenja, ni premotilo značajnega moža, da bi za las odstopil od resnice. Raje je žrtvoval svoje življenje, kot pa resnico.

„Vse, kar je rojeno iz Boga, premaga svet“ (1. Jan. 5, 4). In resnica je hčerka božja. Ali se mi tega zavedamo? Ali mi po tem uravnavamo svoje zasebno in javno življenje?

Blagoslov z Najsvetejšim po sv. maši ob nedeljah in praznikih.

Z letošnjim mesecem junijem se bo pričela v naši škofiji izvajati odredba prevzvišenega g. škofa Gregorija, da bo podeljen ob nedeljah in praznikih po zgodnji in pozni sv. maši, kakor tudi po sv. maši šolske mla-

dine, vedno blagoslov z Najsvetejšim. Tedaj, kadar ni sv. maša pred izpostavljenim Najsvetejšim, bo izpostavil duhovnik Najsvetejše na oltar in po blagoslovni pesmi bo podeljen blagoslov. Ker je pri nas osma sv. maša bila uvedena in je še posebno šolska sv. maša, bo torej blagoslov po vseh treh sv. mašah.

Prevzvišeni utemeljuje med drugim to odredbo s temi besedami: „Vsestranska stiska sedanjih dni ne sme omajati naše žive vere v božjo Previdnost, ki vse vodi, ne sme streti trdnega zaupanja v ljubezen Kristusovo, s katero objema vse duše, odkupljene z njegovo dragoceno krvjo. Nasprotno, utrditi nam mora vero in zaupanje v Kristusa, ki živi med nami v presv. Rešnjem Telesu. V tem najsvetejšem zakramentu biva Vsemogočni sam sredi naših župnij zato, da lahko vsak čas k njemu pridemo, da nas blagoslavlja in s svojo milostjo spremlja pri vsch delih, pa tudi, da ga mi z vso spoštljivostjo častimo in molimo, kakor ga nevidni angeli molijo in časte. Da bi se verniki te osrečujoče in tolažljive resnice prav živo zavedali, da bi jim presv. Rešnje Telo postalo središče vse pobožnosti, je konferenca dekanov sprejela predlog, da se vsako nedeljo in praznik na koncu sv. maše izpostavi sveto Rešnje Telo in da z Njim vernikom blagoslov.“

Služba božja bo urejena tako, da tudi z blagoslovom vred ne bo trajala nad eno uro. Opozorjeni naj pa bodo zlasti moški na to, da naj pred blagoslovom ne zapuščajo cerkve.

Počastimo pobožno in ponižno Jezusa v presv. Zakramentu in prejmemo radi njegov blagoslov, ki naj nas spremlja vse dni življenja!

† Vidic Franc.

Značilna tržiška korenina je bil naš pokojni Vidic. Zato smo ga peljali o Božiču leta 1928 tudi v Ljubljano, da je po radiju slikal Tržičane in njihovo nekdanje in sedanje življenje svetu. Priredil je tudi nekaj sestavkov za naš župnijski list, ki bodo ohranili njegovo ime in dragocena zrna iz življenja naših prednikov še poznim rodovom.

„Slovenec“ je ob njegovi smrti poročal: „V 68. letu starosti je 11. maja t. l. umrl v Tržiču po daljši bolezni g. Vidic Franc. Če tudi je bil le navaden kovač-fužinar, vendar ga bo Tržič še dolgo ohranil v častnem spominu. Saj je bil on prvi med onimi, ki so v Tržiču orali ledino narodne zavesti z ustanavljanjem Bralnega društva in zopet prvi med onimi, ki so polagali temelje ka-

toliški prosveti in krščanski dobrotelosti v Trziču. 35 let bo letos preteklo od ustanovitve Prosvetnega društva sv. Jožefa, ki je še danes bodisi po številu članstva, bodisi po svoji delavnosti prvo v Trziču, in ves ta čas je stal pokojni Vidic v društvu na vidnem mestu. Več let je bil tudi delavni član Vincencijeve konference. Katolištvu in slovenstvu je bil zvest od začetka do konca.

Preprost mož je bil pokojnik, a storil je veliko dobrega z odločno svojo besedo in z lepim zgledom svojega vernega življenja. Dokler je mogel je prihajal rad v cerkev in ko je vabil ob nedeljah zvon zjutraj ob petih k prvi sv. maši, je pokojni Vidic bil že na poti v cerkev. Vsak prvi petek, pa še večkrat vmes, se je združil s svojim Bogom v sv. Rešnjem Telesu. In to v dneh zdravja v cerkvi in v dneh dolge bolezni na bolniški postelji. Pri Bogu je našel moči, tu je postajal vedno bolj kremenit. Zato je premišljeno in neustrašeno lahko nastopil proti neznačajnosti v medsebojnem življenju in tudi pri društvih.

Ob njegovem odprtem grobu so stali premnogi njegovi sodelavci in prijatelji. Besedam g. Janeza Majeršiča, ki se je poslavljaj od pokojnika, so vsi pritrjevali. Sledimo še njegovemu zgledu! — Naj počiva v miru!

Zapiski g. župnika Špendala ob odhodu iz Trziča.

Še nekaj iz župnijske kronike. — Dalje.

Ko je bilo župnišče dodelano, je bila župnija razpisana. Oglasil se je zanjo edini kompetent, že desetletni administrator g. Franc Špendal, kateri je župnijo tudi dobil. Na župnijo je bil kanonično umeščen 11. januarja 1891. Inštalacija se je izvršila kaj slovesno. S škofovim dovoljenjem je župnika kanonično investiral v farni cerkvi milostni stolni prošt ljubljanski ter rojak trziški dr. Leonard Klofutar. Ljudstvo me je bilo prav veselo; svest sem si bil, da ga nisem imel nasprotnika v župniji. Sam sebi sem klical: Na mnoga leta!

Leto 1892. je bilo posebno srečno za župno cerkev. Dne 9. julija je umrla Jožefa Miklavčič, posestnica h. štev. 5, katera je hišo in vse drugo premoženje zapustila farni cerkvi. Hiša je bila prodana Leonardu Klofutarju za 1.700 kron, drugo premoženje je vrglo 2.700 kron. Polovica tega je bila za sv. maše, druga polovica pa za cerkvene potrebe. — 12. decembra je pa umrla Franciška Peharc posestnica hiše št. 62

ter je volila hišo in dva travnička farni cerkvi pod pogojem, da cerkev izplača dediču Francu Peharcu 1.800 kron in oskrbi veliki pogreb in sv. maše. Travnička je kupil Peter Knafelj, štev. 66, za 300 kron. Hiša je pa bila v naslednjem letu vsa prezidana in prirejena organistu za stanovanje. Vse delo je veljalo z volilom vred nad 6.000 kron. Plačano je bilo iz Miklavčičeve dedščine in iz premoženja župne cerkve.

„Za krtom“ je stala stara lesena cerkvena šupa. Že leta 1891 sem kupil od Janeza Kavčiča št. 53 malo zemljišča ob koncu šupe za 156 kron, pozneje pa še nekaj sveta od Gregorija Primožiča za 200 kron in na vsem tem prostoru se je dvignila mala hišica, kjer ima grobokop svoje stanovanje. Veljala je hišica nad 2000 kron.

Cerkvenik ni imel svojega stanovanja. Prebival je v sirotišnici, kjer je imela cerkev lastninsko pravico do ene četrtnine hiše. Stanovanje je bilo nedostojno in v sirotišnico ljudje niso radi hodili. Vrhu tega je bila še srenja v zadregi, kam z reveži. Dne 2. novembra 1901 pak sem kupil od Izabele Dobrin, pozneje ovdovele Šter in zdaj omožene Berger hišo na klancu št. 63 za 3.700 kron. Plačal je vse g. Andrej Gassner pod pogojem, da cerkev prepusti četrtinski lastninski del v sirotišnici v last trziški srenji in za cerkvenika priredi stanovanje v kupljeni hiši. V ta namen mi je g. Andrej Gassner izročil 24. oktobra 1901 kron 4000. Plačal sem hišo in druge stroške v znesku 3.875 63 kron, tako da mi je ostalo samo še 124 37 kron. Prodal sem Francu Vrhovniku cerkveno parcelo št. 481, od katere je imel užitek cerkvenik za 600 kron, Jožefu Rožič pa parcelo št. 119, ki je bila last hiše št. 63, za 320 kron. Imel sem tedaj stavbinske glavnice 1044 37 kron. Leto 1904 smo pričeli zidati in naslednje leto je bila stavba dovršena. Stalo je vse skupaj 16.120 58 kron, brez cene za stavbišče. Zidal je kranjski podjetnik Fuso. Ko je bila hiša dodelana je bilo še dolga 5800 kron, ob mojem odhodu ga je pa še 1800 kron. Hiša je sicer draga, a velike koristi za župnišče in cerkev. Vsaj tega se tudi ni treba bati, da bi se naselil v njej kakšen krčmar!

To in ono.

Nova cerkvena obleka. Dasi je naša župnijska cerkev precej bogato založena s cerkveno obleko, se vendar vedno prileže kaj novega. Lani smo dobili nov krasen pluvijale za procesije in največje praznike, letos

smo k njemu priredili še dve dalmatiki. Pri teh dveh dalmatikah je vezenina porabljena iz starih belih, ki so imele blago vse raztrgano. Vezenino in podlogo so lepo uredile čč. šolske sestre v vezilnici v Šiški, opremile so dalmatike z novim blagom in delo se je kar lepo posrečilo. Prvič smo rabili te dalmatike na praznik sv. Rešnjega Telesa. Na isti praznik smo prvič rabili tudi tri nove krasne albe, ki jih je s premnogimi vbodljaji in z največjo potrpežljivostjo vezla po najnovejših narisih ga. Dobrin-Ruechova. Bog in Marija naj ji plačujeta zopetno skrb za lepote službe božje v naši cerkvi!

Zaprte duhovne vaje v Lichtenthurnovem zavodu v Ljubljani. Tekom letošnjih počitnic se bodo v imenovanem zavodu vršili sledeči tečaji zaprtih duhovnih vaj:

1. Za meščanske gospe in matere od 29. junija zvečer do 3. julija zjutraj. Prijaviti se je treba vsaj do 15. junija.

2. Za učiteljice in uradnice od 14. julija zvečer do 18. julija zjutraj. Prijaviti se je treba do konca junija.

3. Za matere z dežele od 28. julija zvečer do 1. avgusta zjutraj. Prijaviti se je treba do 15. julija.

4. Za dekleta od 12. avgusta zvečer do 16. avgusta zjutraj. Prijaviti se je treba do konca julija.

Oskrbnina znaša za vse tri dni 100 Din. — Prijave sprejema vodstvo Lichtenthurnovega zavoda v Ljubljani, Ambrožev trg.

Na dan prvega sv. obhajla naj pristopijo k angelski mizi s prvoobhajanci tudi njihovi stariši v obilnem številu.

Velik evharistični shod za kranjsko dekanijo se bo vršil koncem julija ali v začetku avgusta v Kranju.

Za bratovščino sv. Rešnjega Telesa naj prinesejo udje letne prispevke kmalu v začetku junija v župno pisarno.

Oznanila za junij.

1., 2. Zjutraj ob šestih še sv. maša z blagoslovom vsled osmine praznika sv. R. T.

2. **Pričetek tridnevne na čast presv. Srcu Jezusovemu.** Zvečer vsakega dne tridnevne ob osmih litanije Srca Jezusovega.

3. **Prvi petek v mesecu in praznik presv. Srca Jezusovega.** Ob šestih sv. maša pred Najsvetejšim. Na predvečer po litanijah skupna molitev svete ure.

5. **Nedelja v osmini praznika Srca Jezusovega.** Popoldne ura molitve in pete litanije Srca Jezusovega.

12. **Četrta nedelja po Binkoštih.** Službe božje kot vsako nedeljo.

13. **Sv. Anton Padovanski.**

19. **Peta nedelja po Binkoštih.** Pri osmi sv. maši sloves. prvo sveto obhajilo otrok. Prvoobhajanci se zberejo ob 3/4 3 na župnijskem dvorišču, da se určijo za slovesen uhod v cerkev. Popoldne ob dveh bosta gg. kaplana izpraševala v cerkvi otroke nauk o sv. Rešnjem Telesu in o sveti spovedi. To bo nadomeščalo krščanski nauk iz lece. Za sklep pete litanije.

21. **Sv. Alojzij.** Ob osmih sv. maša za šolsko mladino.

17. — 19. **Tridnevna za dekliško Marijino družbo.** V petek in soboto se vršijo zvečer ob osmih litanije, potem pa govor za dekleta. V nedeljo po šestih sv. maši je skupno sv. obhajilo, popoldne shod pri sv. Juriju.

24. **Praznik sv. Janeza Krstnika.** Ob šestih orglana, farna sv. maša.

26. **Šesta nedelja po Binkoštih.** Službe božje v navadnem redu. Ob desetih je tudi žegnansko opravilo na Kofcali.

28. **Vidov dan.** Ob osmih se vrši slovesna črna peta sv. maša z leviti za vse, ki so padli za vero in domovino.

29. **Sv. Peter in Pavel, zapovedan praznik.** Ob šestih in desetih je sv. maša z dvema blagoslovoma in pred Najsvetejšim. Ob desetih je peta sveta maša. Popoldne litanije vseh svetnikov.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: vesoljna odveza 3., 29. shod skupno z Marijino družbo žena

Zenska Marijina družba: shod pri znamenju na Cegelšah, kamor je odhod po večernicah v župni cerkvi. Kdaj, bo oznanjeno v cerkvi.

Dekliška Marijina družba: shod pri sv. Juriju 19. popoldne, skupno sv. obhajilo ob zaključku tridnevne.

Fantovska Marijina družba: shodi in sestanki po oznanilu v cerkvi.

Marijina vrtca: shodi po oznanilu v cerkvi.

Šolska sv. spoved je za vse šole obvezna in bo oznanjena v cerkvi in v šoli.

Župnijska kronika za april 1932.

Aprila v naši župniji rojenih: 11.

Aprila v naši župniji poročeni:

1. **Kržišnik Viktor**, železniški strojni ključavničar, rojen v Žirovnici, župnija Breznica, tam bivajoč in **Valjavec Marija**, kmetska hči iz Bistrice 3, poročena 24. aprila.

Aprila v naši župniji umrli:

1. **Verbič Karolina**, delavka - vdova, rojena 22. 6. 1880 v Beljaku, umrla v Trziču, za Mošenikom 15, dne 1. aprila.
2. **Meglič Franc**, bivši posestnik - užitkar, rojen v Dolni 25. 11. 1849, umrl v Dolni 55, dne 16. aprila.
3. **Kristanc Marija**, gospodinja - vdova, rojena na Visokem - Šenčur, dne 8. 10. 1881, umrla v Trziču, za Virjem 9, dne 19. aprila.
4. **Pirc Marija**, žena predilniškega uradnika, rojena v Podgorju, Istra, dne 14. 10. 1891, umrla na Bistrici 66, dne 21. aprila.

Za predstavnika in založnika: **Anton Vovk**, župnik v Trziču. Za urednika v Ljubljani: **Dr. P. Gvido Rant, O. F. M.**
Za Zadržno tiskarno v Ljubljani: **Srečko Magolič.**